

slaget bliver til Lov, rundt omkring i Landet, reise sig Følk, som ville fordrø deres Huse til Selveieendom i Henhold til Lovens Bestemmelser? Vil man ikke friste flere Følk til at gaae til Domstolene for at kaffe sig en Net, som de nu engang med nogen Berettigelse troe at have faaet i Henhold til Motiveringen her i Salen af denne Bestemmelse, og vil man ikke nepop derved styrke den Bevægelse, som man skal gjøre alt Sit for at stille? Det er dette Henhyn, som bevæger mig til bestemt at fraraade det høie Thing at stemme for Forslaget under Nr. 1. — Forslaget under Nr. 2 har ikke denne Betydning for mig; men det har dog den Betydning, at man derved forrykker hele det Grundlag, hvorpaa mit Lovforslag er bygget. Mit Lovforslag er bygget paa den Grundætning, at de nuværende Contracter skulle løbe ud, at de ikke skulle kunne heves paa Halvveien. Dette er en af de Betingelser, som stadig have været opstillede fra den ene af de Parters Side, som der her er Tale om, at bele imellem, dette, at man ikke maatte gribe ind i de bestaaende Contracter. Nu vil man vel sige, at man ikke griber ind i Contracterne, naar man frasiger sig sin Net efter Contracten; men dertil svarer jeg: Man bryder Contracterne paa en Tid, som ikke tilsigtes ved denne Lov; denne Lov gaaer ud fra, at Contracterne skulle opretholdes, indtil de løbe ud ad naturlig Vej; først da træder denne Lov i Kraft. Naar man nu vil spørge, om der er nogen Udflugt til, at denne Bestemmelse vil komme til nogen Anvendelse, saa siger jeg, at dette kun i ganske overordenlig sjeldne Tilfælde vil skee. Vi maane erindre, at gamle Fæstere sidde paa langt billigere Vilkaar end de nyere Fæstere; den gamle Fæster sidder for langt billigere Afgifter end den Søn, som kjøber Gaarden ved Auction, vil komme til at sidde for. Hvad er da nu det Naturlige, naar der ikke kommer andre Grunde, som jeg strax skal omtale, til? Det er, at den gamle Fæster bliver siddende saa længe som mulig, længe efter at han selv paa nogen Maade kan tage Deel i Arbejderne ved Gaardens Drift, fordi hans Familie og hans Børn have et saa meget større Overflud af Gaardens Drift, paa Grund af de billige Afgifter, paa hvilke han sidder. Disse

Fordelte skalde han altsaa opgive! Naar man dertil siger, at dette nu skeer, saa svarer jeg: Ja; men hvorfor skeer det nu? Det, som ligger for, naar denne Lov kommer ud, er noget ganske Andet. Det skeer nu, fordi den ældre Fæster mangen Gang har nogen Tvivl og Frygt for, at et af hans Børn ikke skal faae Gaarden i Fæste efter hans Død, og naar han da ellers er istand til at kaffe en Fordel tilfæde for et af sine Børn, saa siger han: Den Fordel, jeg nu har ved at blive siddende paa lave Afgifter, vil jeg ofre for at opnaae Sikkerhed for, at min Søn skal faae Fæstet efter min Død. Men naar nu denne Lov kommer ud, saa er der for den ældre Fæster slet ikke nogen Uvished mere. Han veed, at naar han dør, har hans Søn den Rettighed, som gives ved denne Lov, og hvad skalde saa bevæge ham til at frasige sig Fæstet? Naar man vil forrykke hele det Grundlag, hvorpaa Loven er bygget, saa maader dog være Udflugt til, at man vil kunne gjøre Gavn dermed i en betydelig Grad; men denne Net vil jo kun i et aldeles forsvindende Antal Tilfælde blive benyttet, og saa mener jeg, at der ikke er Grund for det høie Thing til at fravige det Grundlag, der forlaavidt har viist sig at være anerkjendt fra alle Sider. Denne Bestemmelse, dette Grundlag, dette Udgangspunkt er anerkjendt fra Negjeringens Side, og ogsaa fra den anden Side, og hvorfor saa rolke derved, hvorfor udstræke Loven for ogsaa i dette Punkt at træffe paa Vanskeligheder, blot for denne i praktisk Henseende ubetydelige Gavn Skyld? Jeg kan derfor heller ikke troe, at det høie Thing vil vedtage dette Forslag. — Det næste Forslag, som jeg vil sige et Par Ord om, er Forslaget under Nr. 7. Efter dette Forslag tillades det Jorddrothen og den sidste Fæster eller hans Dø, naar de forud ere blevne enige om Verdien af Besætning, Inventarium, Eed og Afgrode, da at lade dette følge med ved Auctionen. Hvorfor jeg og flere Medlemmer ikke have sluttet os hertil, er fordi vi befrygte, at medens Afgjørelsen af de forskjellige Spørgsmaal, som der her bliver Tale om ved Gaardens Ledighed, i mange Tilfælde kunne blive vanskelige nok for den Paagjel-